

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (V. Puica)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, B. Bîrca, V. Cotorobai)

DECIZIE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Firma de Producție și Comerț „Aprocomteh” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție și Comerț „Aprocomteh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Transrex” și Societății cu Răspundere Limitată „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Firma de Producție și Comerț „Aprocomteh” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu,

c o n s t a t ă :

La 25 noiembrie 2016, FPC „Aprocomteh” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată.

Reclamanta FPC „Aprocomteh” SRL a solicitat încasarea din contul pârâților SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans”, în mod solidar, sumei de 1 214 948,50 ruble rusești, convertite în lei moldovenești la data executării hotărîrii și toate cheltuielile aferente judecării cauzei (f.d.4-7).

Pe parcursul examinării cauzei, la data de 27 martie 2017, FPC „Aprocomteh” SRL a fost depusă cerere de majorare a cuantumului pretențiilor, prin care a solicitat instanței de judecată încasarea din contul pârâților în mod solidar, a sumei de 1 214 948,50 ruble rusești, cu titlu de despăgubire pentru pierderea încărcăturii, suma de 99 126,48 ruble rusești, cu titlu de dobândă de întârziere, convertite în lei moldovenești la data executării hotărîrii și a cheltuielilor de judecată (f.d.58-62).

Prin hotărîrea din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a încasat

din contul SC „Transrex” SRL în beneficiul FPC „Aprocomteh” SRL suma de 1 214 948,50 ruble rusești, cu titlu de despăgubiri, suma de 86 058,93 ruble rusești, cu titlu de dobânzi, iar în total suma de 1 301 007,43 ruble rusești, convertite în lei moldovenești la data executării hotărârii și suma de 17 165,60 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. Iar, pretențiile FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor și cheltuielilor de judecată s-au respins ca neîntemeiate (f.d.167, 172-181).

La data de 21 aprilie 2018, FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 05 aprilie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central (f.d.170-171).

Prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu și i s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, a dovezii plății achitării taxei de stat în mărime de 9 209,18 lei și a informației actualizate din Registrul persoanelor juridice cu referire la FPC „Aprocomteh” SRL, acordându-i pentru aceasta un termen de 20 de zile, calculat din momentul comunicării încheierii (f.d.186-187).

Iar, prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de către FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a înlăturat integral și deplin, în termenul acordat de instanță, neajunsurile indicate în încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.204-206).

La data de 24 septembrie 2018, FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului și casarea încheierii contestate.

În motivarea recursului, recurenta FPC „Aprocomteh” SRL a indicat că, la data de 30 iulie 2018 a prezentat cererea de apel motivată, dovada achitării taxei de stat precum și informația de pe portalul Camerei înregistrării de Stat în privința FPC „Aprocomteh” SR, care nu a fost indicată ca anexă în cererea de apel, dar a fost atașată la cerere cu clamă, pe filă separată. Mai mult, aceeași informație este anexată la materialele dosarului la cererea de chemare în judecată, iar legislația în vigoare nu prevede că apelanta urmează să anexeze la cererea de apel, extras actualizat din Registrul persoanelor juridice.

Recurentul a menționat că, prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău privind restituirea cererii de apel depusă de FPC „Aprocomteh” SRL i s-a îngădit accesul la justiție, prin aplicarea unor formalități exagerate și neprevăzute de legislația procesuală, ca forme ordinare de respectat pentru accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de recurs reține că, încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată de instanța de apel, în adresa participanților la proces, inclusiv și în adresa avocatului Buzu Nicolae, la data de 14 septembrie 2018, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul anexat la materialele dosarului (f.d.208).

Astfel, recursul declarat de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Buzu Nicolae, la data de 24 septembrie 2018, a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 425 Cod de procedură civilă.

Examinând recursul declarat de către FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Buzu Nicolae, Colegiul comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată și restituirea cauzei spre rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni, într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Iar, în conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei rezultă că, la 25 noiembrie 2016, FPC „Aprocomteh” SRL, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-7).

Prin hotărârea din 05 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a încasat din contul SC „Transrex” SRL în beneficiul FPC „Aprocomteh” SRL suma de 1 214 948,50 ruble rusești, cu titlu de despăgubiri, suma de 86 058,93 ruble rusești, cu titlu de dobânzi, iar în total suma de 1 301 007,43 ruble rusești, convertite în lei moldovenești la data executării hotărârii și suma de 17 165,60 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. Iar, pretențiile FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor și cheltuielilor de judecată s-au respins ca neîntemeiate (f.d.167, 172-181).

La data de 21 aprilie 2018, FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 05 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central (f.d.170-171).

Prin încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu și i s-a comunicat acestuia despre necesitatea prezentării cererii de apel întocmite în conformitate cu exigențele legii, a dovezii plății achitării taxei de stat în mărime de 9 209,18 lei și a informației actualizate din Registrul persoanelor juridice cu referire la FPC „Aprocomteh” SRL, acordându-i pentru aceasta un termen de 20 de zile, calculat din momentul comunicării încheierii (f.d.186-187).

Iar, prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de către FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de

avocatul Nicolae Buzu, cu toate actele anexate, deoarece apelanta nu a înlăturat integral și deplin, în termenul acordat de instanță, neajunsurile indicate în încheierea din 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d.204-206).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Iar, în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile, de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Respectiv, verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele invocate în recurs, prin prisma respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, la emiterea acesteia, Colegiul, consideră că, instanța de apel neîntemeiat a restituit cererea de apel depusă de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, din cauza nelichidării neajunsurilor integrale și depline indicate în încheierea din data de 14 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Așadar, prin încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, pe motiv că nu a fost prezentată informația actualizată din Registrul persoanelor juridice cu referire la FPC „Aprocomteh” SRL.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea sus menționată neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, ori conform materialelor cauzei la depunerea cererii de chemare în judecată reclamanta FPC„Aprocomteh” SRL a anexat extrasul de la Camera înregistrării de Stat din data de 23 noiembrie 2016, unde sunt reflectate date cu privire la denumirea persoanei juridice, cod fiscal, forma juridică, administrator, sediul, etc.

De asemenea, Colegiul reține că, instanța de apel în încheierea de a nu da curs cererii de apel declarate de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, nu a indicat din care motive există dubii rezonabile referitor la veridicitatea informației cu privire la FPC „Aprocomteh” SRL, anexate la materialele cauzei și este necesară prezentarea informației actualizate.

Ori, la etapa respectivă, nici una din părțile litigiului dedus judecătii nu a invocat neveridicitatea informației cu referire la FPC „Aprocomteh” SRL și nu a solicitat prezentarea unei astfel de informației.

În condițiile respective, Colegiul consideră că, prin dispunerea restituirii apelului declarat de FPC„Aprocomteh” SRL s-au aplicat niște formalități exagerate și neprevăzute de legislația procesuală, ca forme ordinare de respectare pentru accesul liber la justiție, fiind o măsură neproportională în îngrădirea nejustificată a dreptului la un tribunal.

Principiul proporționalității, presupune că oricare decizie sau măsură adoptată de organele abilitate urmează să se bazeze pe o justă și echitabilă evaluare a faptelor, pe echilibrare adecvată a intereselor implicate, precum și pe o selectare coerentă a mijloacelor și mecanismelor care urmează a fi utilizate în vederea atingerii unui scop predefinit.

Totodată, prin restituirea cererii de apel în litigiu dedus judecătii, s-ar putea înfrânge principiul echității procedurii civile și îngrădi în mod inacceptabil dreptul subiecților la un proces echitabil și a principiului disponibilității, consfințit în art. 27

Cod de procedură civilă, care statuează expres că, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, ceea ce este inadmisibil.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reiterează și prevederile art. 6 CEDO, care stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii ”în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor ale părților litigante. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza într-o situație egală în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect.

În consecință, constatarea Curții de Apel Chișinău precum că, apelanta FPC „Aprocomteh” SRL nu a îndeplinit în totalitate indicațiile instanței de apel și pe cale de consecință restituind cererea de apel, în condițiile în care acestea au avut caracterul unor formalități exagerate, poate fi calificată ca o îngrădire a accesului la justiție, a apelantei, garantat de prevederile art. 20 al Constituției RM și art. 5 Cod de procedură civilă, conform cărora orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, odată cu casarea încheierii prin care s-a restituit cererea de apel, problema cu privire la punere pe rol a cererii de apel a apelantei FPC „Aprocomteh” SRL împotriva hotărârii din 05 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, rămâne nesoluționată, eroare care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, fapt ce impune admiterea recursului, cu casarea încheierii instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare, sub aspectele sus menționate.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, argumentele invocate de către recurent sunt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de FPC „Aprocomteh” SRL, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu, a casa încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de FPC „Aprocomteh” SRL împotriva SC „Transrex” SRL și SRL „Donici-Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată și a restitui cauza spre rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Firma de Producție și Comerț „Aprocomteh” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Nicolae Buzu.

Se casează încheierea din 06 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Firma de Producție și Comerț „Aprocomteh” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Transrex” și Societății cu Răspundere Limitată „Donici-

Trans” cu privire la încasarea despăgubirilor, plăților aferente și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în Curtea de Apel Chișinău, în același complet de judecată, la etapa soluționării problemei cu privire la punerea pe rol a cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

judcătorii

Valeriu Doagă

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan